

Prima instanță – (Judecătoria Botanica, mun. Chișinău) T. Avasiloaie
Instanța de apel – (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, I. Cotruță, N. Simciuc

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în următoarea componență:

Președinte – Iuliana Oprea,

judcători – Galina Stratulat, Ion Druță, Oleg Sternioală, Dumitru Mardari,

examinând recursul declarat de avocatul Nicoară Vasile, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Ialciscom”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” contra Biroului Vamal Chișinău, privind anularea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, prin care a fost admis apelul, declarat de Biroul Vamal Chișinău, s-a casat hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 noiembrie 2016 și s-a emis o hotărâre nouă, prin care cererea de chemare în judecată, înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom”, s-a respins, ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 09 iunie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” s-a adresat în instanța de judecată, cu cererea de chemare în judecată, împotriva Biroului Vamal Chișinău, solicitând anularea deciziilor asupra cazului de contravenție vamală cu răspundere materială și procesele-verbale cu privire la contravenție nr. 320/16 din 25 aprilie 2016 și nr. 322/16 din 25 aprilie 2016.

În motivarea pretențiilor formulate, reclamantul a indicat că, la 25 aprilie 2016, Biroul Vamal Chișinău a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 320/16, prin care a constatat că Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” a încălcat prevederile art. 74 pct. 4) Codul vamal, și anume, a introdus pe teritoriul Republicii Moldova sub regim vamal de admitere temporară, în baza contractului de leasing nr. LV-825220 din 12 decembrie 2012, autovehiculul pentru tracțiune „DAF”, cu valoarea de 531228,60 de lei, în temeiul declarației vamale nr. 3027156095 din 19 decembrie 2012, conform autorizației de admitere temporară. Ulterior, Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” nu a plasat autovehiculul în cauză sub o altă destinație vamală, până la 01 ianuarie 2015, termen stipulat expres la art. 73 pct. 4) Codul vamal, fapt ce constituie încălcarea regimului suspensiv de

admitere temporară și, astfel, Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” a încălcat prevederile art. 231 alin. (5) Codul vamal.

Potrivit deciziei asupra cazului de contravenție, Societății cu Răspundere Limitată „Ialciscom” i s-a aplicat amendă, în valoare de 40% din valoarea obiectului contravenției, ceea ce constituie suma de 212491,44 de lei.

Tot la 25 aprilie 2016, Biroul Vamal Chișinău a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 322/16, prin care a constatat că Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” a încălcat dispozițiile art. 74 pct. 4) Codul vamal, și anume, a introdus pe teritoriul Republicii Moldova sub regim vamal de admitere temporară, în baza contractului de leasing nr. LV-824930 din 21 noiembrie 2012, autovehiculul pentru tracțiune „DAF”, cu valoarea de 482262 de lei, în temeiul declarației vamale nr. 3027152203 din 28 noiembrie 2012, conform autorizației de admitere temporară. Ulterior, Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” nu a plasat autovehiculul în cauză sub o altă destinație vamală, până la 01 ianuarie 2015, termen stipulat expres de art. 73 pct. 4) Codul vamal, fapt ce constituie încălcarea regimului suspensiv de admitere temporară și astfel Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” a încălcat prevederile art. 231 alin. (5) Codul vamal.

În corespundere cu decizia asupra cazului de contravenție, Societății cu Răspundere Limitată „Ialciscom” i s-a aplicat amendă, în valoare de 50% din valoarea obiectului contravenției, ceea ce constituie suma de 241131 de lei.

Nefiind de acord cu sancțiunile aplicate, prin cerere prealabilă, Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” a contestat procesele-verbale cu privire la contravenție și deciziile de sancționare, și a solicitat anularea acestora.

Prin răspunsul Serviciului Vamal al Republicii Moldova nr. 28/11-8788 din 26 mai 2016, cererea prealabilă a fost respinsă, ca fiind tardivă.

Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” susține că, în motivarea poziției, autoritatea vamală nu a invocat nici un argument.

Serviciul Vamal nu a indicat data de la care se calculează termenul de 10 zile, stabilit pentru contestarea actului, pe cale extrajudiciară.

Astfel, răspunsul este unul formal, iar tardivitatea a fost invocată, deoarece autoritatea vamală nu a fost în stare să respingă argumentele.

Reclamantul consideră că a respectat atât termenul de contestare, pe cale extrajudiciară, a actelor autorității vamale, cât și termenul de adresare în instanța de judecată.

Acesta menționează că, potrivit autorizației, termenul, pentru care mărfurilor importate li s-a acordat destinația vamală, a fost de 977 de zile. Termenul de valabilitate a autorizațiilor, respectiv, cel pentru care s-a stabilit destinația vamală, a fost data de 01 august 2015. Autorizațiile eliberate pentru o anumită durată îi ofereau reclamantului posibilitatea obținerii avantajelor ce rezulta din exercițiul activității.

Reclamantul susține că autoritatea vamală a întocmit procesele-verbale și deciziile contestate și a aplicat sancțiuni pecuniare, invocând modificarea legislației, comparativ cu perioada eliberării autorizațiilor de admitere temporară.

Procesele-verbale și deciziile contestate au provocat o ingerință, care constituie o povară semnificativă pentru reclamant, fără a fi respectat echilibrul just dintre interesul public și drepturile societății comerciale.

Autorizațiile eliberate de autoritatea vamală corespund prevederilor legale.

Reclamantul avea dreptul să beneficieze de efectele autorizațiilor pentru toată perioada de valabilitate, iar Codul vamal nu reglementează procedura și condițiile de anulare a autorizației de admitere temporară.

Serviciul Vamal menționează că, potrivit pct. 275 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale, prevăzute de Codul vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02 noiembrie 2005, autorizațiile pot fi anulate, în anumite condiții expres stabilite.

Mai mult ca atât, în sensul pct. 276 din Regulament, dispozițiile pct. 257-259 se aplică și mijloacelor de transport admise temporar.

Totodată, reclamantul susține că procesele-verbale de contravenție nu corespund stipulărilor art. 443 alin. 1) lit. d) și e) din Codul contravențional și, astfel, sunt întocmite cu abateri, fapt ce generează încălcarea drepturilor garantate de art. 6 & 3 CEDO.

La fel, și deciziile de sancționare contravin legislației, și anume, prevederilor art. 268 alin. 7) Codul vamal, care stabilesc că hotărârea este adoptată de agentul care a constatat fapta.

În speță, cazul a fost cercetat de către funcționarul vamal Dragoș Pali, semnătura agentului constator fiind aplicată pe prima și a doua pagină a procesului-verbal, dar care nu corespunde cu semnătura din partea dispozitivă din decizia adoptată pe acest caz.

Astfel, recurentul consideră că deciziile contestate au fost emise de persoane neidentificate.

Prin hotărârea Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 29 noiembrie 2016, cererea de chemare în judecată, înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom”, a fost admisă.

Au fost anulate procesele-verbale cu privire la contravenție și deciziile Biroului Vamal Chișinău nr. 320/16 din 25 aprilie 2016 și nr. 322/16 din 25 aprilie 2016, prin care Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” a fost recunoscută vinovată de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 231 pct. 5) Codul vamal și i s-a aplicat sancțiunea, potrivit art. 232 lit. a) Cod vamal, sub formă de amendă, în valoare de 40% din valoarea obiectului contravenției de 531228,60 de lei, ceea ce constituie suma de 212491,44 de lei și, respectiv, de 50% din valoarea obiectului contravenției de 482262 de lei, ceea ce constituie suma de 241131 de lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța a menționat că, potrivit proceselor-verbale cu privire la contravenție și deciziilor Biroului Vamal Chișinău nr. 320/16 și nr. 322/16 din 25 aprilie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” a fost atrasă la răspundere materială, în temeiul art. 231 alin. 1) Codul vamal, pentru neplasarea autovehiculelor, la o altă destinație vamală, până la 01 ianuarie 2015, în temeiul art. 73 alin. 4) Codul vamal, normă care a fost declarată neconstituțională, prin hotărârea Curții Constituționale nr. 31 din 03 noiembrie 2016.

De asemenea, a reținut că, deși procesele-verbale cu privire la contravenție și deciziile Biroului Vamal Chișinău nr. 320/16 și nr. 322/16 au fost întocmite, la 25 aprilie 2016, iar prevederile art. 73 alin. 4) din Codul vamal au fost declarate neconstituționale, la 03 noiembrie 2016, a fost necesară aplicarea retroactivă a hotărârii Curții Constituționale.

Altfel, examinarea cauzei, în baza unor prevederi neconstituționale, ar contravine drepturilor și libertăților fundamentale, și anume, a prevederilor art. 46 din Constituția Republicii Moldova.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 30 noiembrie 2016, Biroul Vamal Chișinău a declarat apel nemotivat, ulterior, la 14 februarie 2017, depunând apel motivat și solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii judecătoreiei Botanica mun. Chișinău din 29 noiembrie 2016 și emiterea unei decizii de respingere, ca neîntemeiată, a cererii de chemare în judecată, înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, s-a admis apelul declarat de Biroul Vamal Chișinău.

S-a casat hotărârea Judecătoreiei Botanica, mun. Chișinău din 29 noiembrie 2016 și s-a emis o hotărâre nouă, prin care cererea de chemare în judecată, înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom”, a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut, în motivarea deciziei, că hotărârea Curții Constituționale nr. 31 din 03 noiembrie 2016 produce efecte numai pentru viitor, iar, la caz, actele contestate au fost emise anterior pronunțării hotărârii Curții Constituționale și, astfel, la data emiterii lor, se încadrau în normă legală, prevăzută de legislația vamală.

La 18 iulie 2017, avocatul Nicoară Vasile, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Ialciscom”, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii Judecătoreiei Botanica, mun. Chișinău din 29 noiembrie 2016.

Ca temei de drept, recurentul a invocat prevederile art. 432 alin. 2) lit. b), c) Cod de procedură civilă, care statuează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat, în cazul în care instanța judecătorească a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

În motivarea recursului, a indicat că soluția instanței de apel este neîntemeiată, iar o asemenea soluție instanța ar fi fost în drept să o adopte, doar dacă dispozițiile puse la baza deciziilor contestate nu ar fi adus atingere dreptului garantat de art. 1, Protocolul 1 CEDO și art. 46 din Constituția Republicii Moldova.

Recurentul afirmă că, la examinarea cauzei în apel, instanța urma să aplice constatările, cu valoare de principiu, expuse în hotărârile Curții Constituționale nr. 16 din 25 iunie 2013 și nr. 31 din 03 noiembrie 2016 și cele indicate în decizia Curții Constituționale nr. 81 din 18 noiembrie 2016.

Avocatul Nicoară Vasile susține că, la data judecării apelului, instanța de apel nu avea dreptul să pună, la baza deciziei, prevederi care contravin drepturilor fundamentale.

Prin decizia emisă, au fost aduse atingeri nejustificate dreptului fundamental, garantat de art. 46 din Constituția Republicii Moldova, art.14 CEDO.

Recurentul consideră că instanța de apel incorect a aplicat normele de drept material.

La 10 octombrie 2017, Biroul Vamal Centru a depus referință.

În motivare, a invocat că argumentele recursului, declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom”, nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Biroul Vamal Centru a reiterat că soluția instanței de apel este corectă și legală. Hotărârea Curții Constituționale nr. 31 din 03 noiembrie 2016, prin care a fost declarată neconstituțională sintagma „până la data de 31 decembrie 2014, inclusiv și sintagma „dar nu mai târziu de 01 ianuarie 2015” a alin. 4) art. 73 din Codul vamal, a fost emisă după întocmirea proceselor-verbale de contravenție și a deciziilor de sancționare și, astfel, nu poate fi aplicată pentru situații din trecut.

Potrivit legii, hotărârile Curții Constituționale produc efecte numai pentru viitor și se aplică din momentul adoptării acestora.

De asemenea, Biroul Vamal Centru susține că hotărârea Curții Constituționale nr. 31 din 03 noiembrie 2016 nu poate fi aplicată la caz, deoarece nu are efect retroactiv.

Prin încheierea din 11 octombrie 2017, recursul a fost recunoscut admisibil.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 30 mai 2017.

Potrivit scrisorii de comunicare, copia deciziei a fost expediată părților, la 13 iulie 2017 (f.d.128), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către părți.

În sensul prevederilor art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară, în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost depusă, la 18 iulie 2017, respectiv, recursul este declarat, în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

În corespundere cu dispozițiile art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora, pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate, invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Analizând legalitatea deciziei atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul, ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele motive.

Colegiul reține următoarea situație de fapt.

Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom”, la 27 noiembrie 2012, a obținut autorizație de admitere temporară a mărfurilor, care a făcut obiectul contractelor de leasing nr. LV-824930 și nr. LV824940 din 21 noiembrie 2012.

Termenul de valabilitate al autorizațiilor a fost până la 01 august 2015.

Potrivit acestora, Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” a introdus în țară autovehiculul de tracțiune, Uzat, anul producției – 2007, de modelul DAF, cu valoare de 482626 de lei și autovehiculul de tracțiune, anul producției – 2006, de modelul DAF, cu valoare de 450111,20 de lei.

Ca temei legal pentru solicitarea regimului, a invocat prevederile art. 67 pct. 3) din Codul vamal.

La 25 aprilie 2016, Biroul Vamal Chișinău a întocmit procesele-verbale cu privire la contravenție nr. 320/16 și nr. 322/16, prin care a constatat că Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” a încălcat stipulările art. 74 pct. 4) Cod vamal și, astfel, i s-a aplicat amendă, în valoare de 40% din valoarea obiectului contravențiilor, ceea ce constituie suma de 212491,44 de lei și, respectiv, 50% din valoarea obiectului contravenției, ceea ce reprezintă suma de 241131 de lei.

Prin prisma art. 73 pct. (4) Codul vamal, până la data de 31 decembrie 2014 inclusiv, titularii autorizațiilor de admitere temporară, care au introdus pe teritoriul Republicii Moldova, până la 1 ianuarie 2014, mărfuri care fac obiectul unui contract de leasing financiar:

a) au dreptul de a le plasa sub regim vamal de import, cu achitarea drepturilor de import și aplicarea măsurilor de politică economică; sau

b) au obligația de a le scoate de pe teritoriul Republicii Moldova, până la expirarea termenului autorizației de admitere temporară, dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2015.

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 31 din 03 noiembrie 2016, a fost declarată neconstituțională sintagma „până la data de 31 decembrie 2014”, inclusiv și sintagma „dar nu mai târziu de 01 ianuarie 2015” a alin. 4) art. 73 din Codul vamal.

Conform art. 28 alin. (2) din legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994, actele normative sau unele părți ale acestora, declarate neconstituționale, *devin nule și nu se aplică din momentul adoptării hotărârii respective a Curții Constituționale.*

Prin urmare, instanța de apel greșit a concluzionat că, în speță, sunt aplicabile prevederile art. 73 alin. 4) Codul vamal, deoarece actele contestate au fost emise anterior pronunțării hotărârii Curții Constituționale și, astfel, la data emiterii lor, acestea se încadrau în cadrul legal, iar hotărârea Curții Constituționale are efecte numai pentru viitor.

Art. 7 din Constituție prevede că Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic, care contravine prevederilor Constituției, nu are putere juridică.

În consecință, instanța de apel, la emiterea soluției, a aplicat o normă devenită nulă, care nu mai produce efecte juridice.

În astfel de circumstanțe, menținerea în vigoare a deciziilor asupra cazurilor de contravenție, prin care i s-a aplicat Societății cu Răspundere Limitată „Ialciscom”

amenzi, în mărime de 212491,44 de lei și, respectiv, 241131 de lei, emise în baza unei prevederi care a fost supusă controlului confirmării cu normele constituționale, contravin stipulărilor Constituției Republicii Moldova.

Curtea Constituțională a statuat, la pct. 56-57 din hotărârea nr. 31 din 03 noiembrie 2016 că, deși legiuitorul a acordat un termen posesorilor de autorizații de admitere temporară, pentru a se conforma noilor prevederi legale, începând cu 25 aprilie 2014 și până la 01 ianuarie 2015, totuși, în lipsa unor măsuri compensatorii, prevederile contestate au constituit o sarcină disproporțională, fără a asigura un „echilibru just” între cerințele interesului general al statului și cerințele de protecție a drepturilor fundamentale ale individului.

Prin încetare înainte de termen a valabilității autorizației de admitere temporară a mărfurilor contractului de leasing financiar, a existat o ingerință excesivă în dreptul persoanelor de a poseda și utiliza bunurile contractate, fapt ce aduce atingere art. 46 din Constituție.

Astfel, Colegiul reține că hotărârea instanței de apel vine în contradicție cu constatările Curții Constituționale.

Conform art. 140 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, **legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule**, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale.

În hotărârea nr. 33 din 10 octombrie 2013, pct. 47, 52, 53, 56, Curtea a specificat că:

47. Interpretarea dată dispozițiilor constituționale comportă caracter oficial și obligatoriu pentru toți subiecții raporturilor juridice.

Hotărârea prin care se interpretează un text constituțional are putere de lege și este obligatorie, prin considerentele pe care se sprijină, pentru toate organele constituționale ale Republicii Moldova. Aceasta se aplică direct, fără nici o condiție de formă.

52. Este o condiție necesară și esențială pentru funcționarea autorităților publice ale statului și pentru afirmarea statului de drept.

53. Decizia de constatare a neconstituționalității face parte din ordinea juridică normativă, prin efectul acesteia, prevederea neconstituțională încetându-și existența pentru viitor.

56. *Hotărârea Curții urmează a se aplica tuturor raporturilor juridice care nu s-au stins încă la data pronunțării hotărârii*, respectiv, tuturor situațiilor, cărora li se aplică în continuare dispozițiile legale declarate neconstituționale.

Art. 62 lit. a) din Legea privind Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995 statuează că, prin hotărâre, Curtea Constituțională **se pronunță asupra constituționalității legilor**, regulamentelor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și dispozițiilor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale, la care Republica Moldova este parte.

Potrivit prevederilor art. 71 din legea menționată, hotărârea și avizul Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate.

Prin urmare, hotărârile definitive ale Curții Constituționale sunt obligatorii, astfel încât un text declarat neconstituțional își pierde eficiența normativă a actului

declarat neconstituțional, iar efectul unei decizii de neconstituționalitate este **similar efectului abrogării**. O prevedere declarată neconstituțională nu mai poate fi aplicată și interpretată.

La examinarea apelului, instanța urma să ia în considerație decizia de admitere a excepției de neconstituționalitate și, pe cale de consecință, să aplice direct dispozițiile constituționale.

Colegiul menționează că efectul legii în timp este ghidat de principiul acțiunii legii în timp, potrivit căreia ***legea se aplică tuturor faptelor, în timpul în care se află în vigoare***, are eficiență deplină și continuă, din momentul intrării în vigoare și până la abrogarea ei.

Art. (2) din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995 prevede că Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească, garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Principiul supremației Constituției, corelat cu dispozițiile constituționale consacră principiul înfăptuirii justiției, în numele legii.

Ignorarea obligației judecătorului de a aplica direct norma fundamentală, respectând, deopotrivă, caracterul obligatoriu al hotărârilor Curții Constituționale, conduce la încălcarea Constituției, prin aplicarea în continuare a unei dispoziții neconstituționale.

În hotărârea nr. 16 din 25 iunie 2013, Curtea Constituțională a menționat că principiul stabilității raporturilor juridice nu poate implica promovarea unui drept, prin intermediul unor norme neconstituționale.

Dreptul la un proces echitabil presupune *eo ipso*, prezumția de confirmare a actelor normative, aplicate de instanța judecătorească în actul de înfăptuire a justiției, cu normele constituționale și legislația internațională.

Hotărârile Curții Constituționale implică obligația constituțională a tuturor autorităților de a aplica întocmai deciziile Curții, la situațiile concrete, în care normele declarate neconstituționale au incidență.

Referitor la concluzia instanței de apel ce vizează interpretarea art. 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, instanța de recurs menționează că, în corespundere cu art. 26 alin. (7) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, *hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pentru viitor*.

Curtea Constituțională, în decizia nr. 81 din 18 noiembrie 2016, a statuat că: prin art. 26 alin. (7) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, a fost instituită o normă generală, referitoare la efectul de viitor al hotărârilor.

În hotărârea nr. 16 din 25 iunie 2013, Curtea a indicat că: neretroactivitatea hotărârilor instanței de jurisdicție constituțională *nu poate prevala*, în situația în care la baza hotărârilor judecătorești sunt puse prevederi legale, care contravin drepturilor și libertăților fundamentale și, prin efect, sunt declarate neconstituționale.

Curtea menționează că sintagma „*pentru viitor*” trebuie înțeleasă că se referă, inclusiv și la acțiunea începută în fața instanței, în raport cu momentul publicării deciziilor Curții Constituționale în Monitorul Oficial și al producerii efectelor acestora, prevăzute de art. 140 din Constituție.

Dispoziția din lege declarată neconstituțională nu se mai aplică.

Astfel, instanța investită cu soluționarea unei acțiuni, căreia îi sunt incidente dispozițiile declarate neconstituționale, continuând soluționarea cauzei, ***prin lege, are obligația de a nu aplica respectivele prevederi.***

Prin urmare, instanța de apel, la examinarea cererii de apel, greșit a aplicat prevederile unei norme declarată neconstituțională, care nu mai produce efecte juridice.

Totodată, concluzia instanței de fond, potrivit căreia anularea actelor emise de autoritatea vamală s-a impus, în contextul constatării neconstituționalității de către Curtea Constituțională a art. 73 alin. 4) din Codul vamal, este întemeiată.

Având în vedere cele expuse mai sus, decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017 este neîntemeiată, fiind adoptată, cu aplicarea eronată a normelor de drept material și urmează a fi casată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A admite recursul, declarat de avocatul Nicoară Vasile, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Ialciscom”.

A casa decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017 și a menține hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 noiembrie 2016, adoptată în cauza civilă, înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Ialciscom” împotriva Biroului Vamal Chișinău privind anularea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Iuliana Oprea

judcători

Galina Stratulat

Ion Druță

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari